

اثرات تغییر کاربری اراضی مرتعی بر تولید رواناب و
کیفیت خاک در منطقه دوراهان - چهار محال و بختیاری

مهندس عباس احمدی ایلخچی - محمدعلی حاج عباسی - احمد جلالیان
دانشجوی کارشناسی ارشد - دکتری خاکشناسی - دکتری خاکشناسی
دانشکده کشاورزی، دانشگاه صنعتی اصفهان

افزایش جمعیت و نیاز روز افزون به غذا در قرن اخیر کشاورزان کشورهای مختلف جهان را بسوی استفاده از زمینهای حاشیه ای که همان مراتع و جنگلها می باشند سوق داده است. این در حالی است که زمینهای حاشیه ای دارای استعداد تولید کم و پتانسیل فرسایشی بالایی می باشند. کشت و کار اراضی مرتعی می تواند خصوصیات فیزیکی و هیدرولوژیکی خاک را تحت تأثیر قرار دهد. این تحقیق با هدف بررسی اثرات تغییر کاربری اراضی مرتعی و تخریب پوشش گیاهی طبیعی بر تولید رواناب و کیفیت خاک در منطقه دوراهان چهار محال و بختیاری انجام گرفت. بدین منظور یک قطعه زمین زراعی که حدوداً ۴۰ سال تحت کشت گندم زمستانه بود و یک قطعه زمین مرتع بعنوان شاهد در موقعیتهای مختلف شیب (شانه شیب و پشت شیب) انتخاب گردیدند و با استفاده از یک دستگاه باران ساز مصنوعی، بارانی با شدت 5 ± 60 میلیمتر بر ساعت ایجاد و رواناب و رسوب حاصله جمع آوری گردید. تجزیه نتایج حاصله تفاوت معنی داری را در مقدار رواناب در موقعیت شانه شیب نسبت به پشت شیب بارزتر بود. در رابطه نقش پوشش گیاهی در کاهش فرسایش پذیری خاک نیز اثرات معنی داری مشاهده گردید.

کلید واژه: تغییر کاربری اراضی - کشت و کار - مرتع - رواناب - کیفیت خاک